

Kultuuriministri 26. jaanuari 2023.a käskkirja nr 24 „Kohalike omavalitsuste toetamine lõimumise, sealhulgas kohanemise teenuste pakkumisel“ muutmise käskkirja eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Käskkirja eelnõuga muudetakse kultuuriministri 26. jaanuari 2023.a käskkirja nr 24 „Kohalike omavalitsuste toetamine lõimumise, sealhulgas kohanemise teenuste pakkumisel“ (edaspidi *TAT*) perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel ja Vabariigi Valitsuse 9. juuni 2022. a määruse nr 62 „Kultuuriministeeriumi põhimäärus“ § 5 lõike 2 punkti 9 alusel.

Käskkirja eelnõu ja selle seletuskirja koostas Kultuuriministeeriumi finantsosakonna välisvahendite nõunik Margit Tilk (e-post margit.tilk@kul.ee, telefon 628 2358) ning juriidilise ekspertiisi tegi personali- ja õigusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224).

TATi muutmine on tingitud vajadusest lisada partnerina Saaremaa vald ning täpsustada eelarvet.

Seletuskiri kirjeldab muudatusi võrreldes kultuuriministri 26. jaanuari 2023. a käskkirjaga nr 24 kehtestatud TAT-iga (muudetud kultuuriministri 2. juuni 2023. a käskkirjaga nr 137).

2. Käskkirja eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Käskkirja eelnõu **punktiga 1** lisatakse partnerite loetellu elluviija ettepanekul Saaremaa vald. Täiendava partneri valikul on arvestatud sisserände olukorda ja rahvastikuregistri andmeid. Saaremaa vald on lõimumise vaates unikaalne piirkond, kus on olnud läbi aegade võrdlemisi homogeenne elanikkond ning seetõttu vähene integratsioonialane kogemus. Seoses Ukraina sõjaga on olukord drastiliselt muutunud. Saaremaale on elama asunud rohkesti ukraina põgenikke, kes vajavad kohanemisel tuge. Samuti vajavad muutunud olukorras teavitustegevusi ja koostöö koordineerimist kohalikud elanikud. Seega lõimumis-, sh kohanemisvaldkonna tegevused Saaremaa vallas hõlmavad teadlikku tööd nii elupõliste saarlaste kui ka sisserändajatega. Vältimaks segregatsiooni ja sootsiumi killustumist ning sotsiaalseid probleeme, on Saaremaa vallas ka suur vajadus ennetustööks. Saaremaa vallas elab 2023.a juuli lõpu seisuga 32 261 inimest, neist muu rahvuse esindajaid 1 218 ehk 3,5 %. Sõjapõgenikke on 830 inimest ehk ca 2% elanikkonnast. Lõimumis-, sh kohanemisvaldkonnale keskenduva koordinaatori olemasolu Saaremaa vallas aitab kaasa TAT eesmärkide täitmisel, sh rände- ja lõimumis-, sh kohanemisalase info ja tervikpildi koondamisele, kohaliku tasandi tugivõrgustiku eestvedamisele ja koostöö koordineerimisele. Saaremaa vald kavandab arendada uussisserändajatele avalike teenuste osutamise võimekust, sh nende informeerimist, nõustamist ja tagasiside kogumist.

Käskkirja eelnõu **punktiga 2** sätestatakse Saaremaa valla kui partneri ülesanne.

Käskkirja eelnõu **punktiga 3** lisatakse TATi punktis 6 määratud toetatavate tegevuste eelarvesse Saaremaa valla kui partneri eelarve. Partnerlusleping elluviija Eesti Linnade ja Valdade Liidu ning Saaremaa valla vahel sõlmitakse pärast TAT muudatuste jõustumist ning partner alustab tegevustega eeldatavalt 1. novembril 2023.

Käskkirja eelnõu **punktiga 4** kehtestatakse uus TATi lisa 5, millega lisatakse eelarvesse Saaremaa valla kulud.

3. Käskkirja eelnõu vastavus ELi õigusele

Käskkiri eelnõu vastab järgmistele ELi määrustele:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013.

4. Käskkirja eelnõu mõjud

TATi sisseviidavad muudatused ja täpsustused aitavad elluviijal ja rakendusüksusel paremini ja täpsemini täita oma ülesandeid.

5. Käskkirja eelnõu rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Käskkirja eelnõu rakendamisega ei kaasne tulusid ega kulusid.

6. Käskkirja eelnõu jõustumine

Käskkiri eelnõu jõustub allkirjastamisel.

7. Käskkirja eelnõu kooskõlastamine

Käskkirja eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemis korraldusasutusele, Rahandusministeeriumile, Siseministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile ning rakendusasutustele, kes nõustavad riigi pikaajalises arengustrateegias kinnitatud strateegilistesse sihtidesse ja aluspõhimõttesse panustamist oma vastutusvaldkonna alusel. Samuti esitati eelnõu arvamuse avaldamiseks elluviijale Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning partneritele Tartu linnale, Tallinna linnale, Pärnu linnale, Rakvere linnale ja Saaremaa vallale. Eelnõule märkuseid ei laekunud.